วิทยานิพนธ์เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการจำกัดการใช้สารอันตรายบางชนิด

ในผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

คำสำคัญ ผลิตภัณฑ์ ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

นักศึกษา นายจิรพันธ์ นันศรี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ คร.นิพันธ์ จิตะสมบัติ

หลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา กฎหมายธุรกิจ

คณะวิชา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม

พ.ศ. 2553

บทคัดย่อ

ปัจจุบันสหภาพยุโรปได้นำเข้าสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในปริมาณสูง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการสั่งซื้อสินค้าจากเมืองไทย จึงได้รับผลกระทบจากการ ้เสื่อมสภาพของสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เพราะผลิตภัณฑ์เหล่านี้ มีสารพิษเป็นส่วนประกอบในการผลิต และเมื่อผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเสื่อมสภาพจึงเกิดปัญหาการ สะสมของมลพิษซึ่งเป็นอันตรายต่อ มนุษย์ สัตว์และสิ่งแวคล้อม สหภาพยุโรปจึงได้ออกมาตรการ ในการควบคุมการจำกัดการใช้สารอันตรายบางชนิดในผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นมา โดยออกระเบียบว่าด้วยการจำกัดการใช้สารอันตรายบางชนิดในผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (RoHS) ปัจจุบันมีฐานะเป็นกฎหมายจากการประกาศรับรองโดยสภายุโรป จึงทำให้มีสภาพบังคับ ใช้กับภายในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปในการจำกัดการใช้สารอันตรายบางชนิดในผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีผลรวมถึงการมีสภาพบังคับต่อผู้ผลิตสินค้าประเภท ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งเข้าไปขายในกลุ่มสหภาพยุโรปทุกรายต้องปฏิบัติ ตามมาตรการคังกล่าวนี้จึงทำให้ผู้ประกอบการไทยได้รับผลกระทบ อีกทั้งปัจจุบันประเทศไทยก็ ้เกิดปัญหามลพิษดังกล่าวเช่นเดียวกับสหภาพยุโรป เพียงแต่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่ใช้ในการ จำกัดการใช้สารอันตรายบางชนิดในผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะคงมีแต่กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องที่สามารถปรับใช้ได้ เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวคล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และ พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ คั้งนั้น การแก้ไขปัญหาจึงควร สึกษาถึงกฎหมายของสหภาพยุโรปเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

จากการศึกษา จะเห็นได้ว่ากฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง สามารถปรับใช้ให้มีมาตรฐาน เคียวกันกับมาตรการในการแก้ไขปัญหาของสหภาพยุโรป ด้วยการออกกฎกระทรวงหรือประกาศ กระทรวงจากรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องให้มีมาตรฐานเช่นเคียวกับมาตรการในการแก้ไขปัญหาของ สหภาพยุโรป อย่างไรก็ตามก็เกิดปัญหาหลายประการของผู้ประกอบการจากการปรับใช้กฎหมาย เช่น ปัญหาเรื่องเงินทุน การขาดความรู้ทางวิชาการ การขาดเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่และการ ขาดเครื่องจักรที่ทันสมัย รวมถึงการขาดวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตที่จะนำมาทดแทนสารอันตรายใน กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

ปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนเห็นว่าสามารถทำการแก้ไขปัญหาอย่างบูรณาการได้ ดังต่อไปนี้

- 1. ต้องมีมาตรการทางกฎหมายที่บังคับให้ผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตไทยมีหลักเกณฑ์ตาม เงื่อนไขที่สหภาพยุโรปกำหนดไว้ในเรื่องการจำกัดการใช้สารอันตรายบางชนิดในผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์
- 2. รัฐบาลจะต้องให้ความช่วยเหลือทางค้านเงินทุน ซึ่งอาจเป็นการนำเงินจากเงินกองทุน สิ่งแวคล้อมเพื่อเป็นเงินกู้ยืมฉุกเฉินให้ผู้ผลิตแต่ละรายใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการปรับตัว
- 3. รัฐบาลจะต้องใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์เป็นกลไก ในการจูงใจให้ผู้ผลิต ปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตมาเป็นการผลิตที่สะอาด เช่น การลดหย่อนค่าภาษีสำหรับการผลิต ผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 4. รัฐบาลจะต้องสร้างองค์ความรู้ให้มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะค้าน โคยต้องมีการพัฒนาทักษะ ด้านการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับเศรษฐกิจและสังคม
- 5. รัฐจะต้องเข้ามาเป็นตัวกลางในการเจราจาขอสิทธิพิเศษในการซื้อขายสารทดแทนใน รูปของภาครัฐต่อภาครัฐ แทนที่จะให้เอกชนทำข้อตกลงทางการค้ากันเอง เพื่อให้ได้ในราคาที่ต่ำ

ดังจะเห็นได้จากวิทยานิพนธ์เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการจำกัดการใช้สารอันตราย บางชนิดในผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ THESIS TITLE LEGAL MEASURES FOR THE RESTRICTIONS OF THE USE

OF CERTAIN HAZARDOUS SUBSTANCES IN

ELECTRICAL AND ELECTRONIC EQUI PMENTS

KEYWORD ELECTRICAL AND ELECTRONIC PRODUCTS

STUDENT MR. JEERAPHAN NANSRI

THESIS ADVISOR ASSOC.PROF.DR.NIPANT CHITASOMBAT

LEVEL OF STUDY MASTER OF LAWS IN BUSINESS LAW

FACULTY GRADUATE SCHOOL SRIPATUM UNIVERSITY

YEAR 2010

ABSTRACT

At present, the Europe Union has imported a high volume of electrical and electronic products, which is mostly purchased from Thailand. It therefore has an impact from deterioration of electrical and electronic products because these products have toxic substances as elements in production. When such products deteriorate, the problems of pollution which is dangerous to human being, animals and environment come up. Therefore, the Europe Union has issued measures to control the limitation of the use of certain hazardous substances in electrical and electronic products by issuing regulation on limitation of the use of certain hazardous substances in electrical and electronic products (RoHS). At present time, it becomes the law promulgated by the Europe Union and is in force among Europe Union countries in limitation of the use of hazardous substances in electrical and electronic products. This law forces all manufacturers of electrical and electronic products which export to the Europe Union countries to observe according to the measures making impact to Thai business entrepreneurs. At present time, Thailand is also suffering from such pollution as in the Europe Union but there is no particular law to be used in limitation of certain hazardous substances in electrical and electronic products. however, there are some laws which is able to be applied to force such as the Enhancement and Conservation of the National Environmental Quality Act B.E.2535, Factory Act B.E. 2535, Hazardous Substances Act B.E. 2535 and Industrial Products Standard Act B.E. 2511. Therefore, in order to solve such problem, Thailand ought to study the law of the Europe Union as a guideline.

From the study, it is found that the related Thai laws are able to be applied to be in force as of the measures to solve the problems of the Europe Union by issuing ministerial regulations or ministerial announcements from the concerned ministers to meet with the same standard as of the Europe Union. However, there are several problems occur among business entrepreneurs from adapting the use of laws e.g. financial problem, lack of knowledge, lack of modern production technology and lack of modern machineries including lack of raw materials for production instead of the hazardous substances in the production process of electrical and electronic products.

The writer has an opinion that those problems can be solved by integrating the followings:

- 1. The government must have legal measures to force the Thai manufacturers of such products to follow the standard of the Europe Union in limitation of certain hazardous substances in electrical and electronic products.
- 2. The government must provide assistance about investment capital which may come from Environment Fund so that each manufacturer is able to borrow in an emergency to adjust itself.
- 3. The government must use economic measures as the means to motivate the manufacturers to turn their production process into clean production such as giving tax reduction for electrical and electronic products friendly to environment.
- 4. The government must create knowledge factor to provide particular experts and develop educational skills to be harmonious with economy and society.
- 5. The government must become the media in negotiation for privilege in the purchase of replacement substances in the form of government to government instead of private sectors in order to get lower prices.

This can be seen in the thesis on Legal Measures for the Restrictions of the Use of Certain Hazardous Substances in Electrical and Electronic Equipments